

4399

Az Iskolai Filmintézet diafilm sorozata

173 szám

A U S Z T R I A

Földrajzi sorozat: 29

Készült: 1955 évben

A. Ausztria térképe

B. Ausztria tájai

1. Észak-tiroli-Mészkőalpok

A mészkő fehér színe csillog elő a füves és erdőfoltos hegyoldalon. A mészkőre jellemző merész formákon a növényzet nem tud megélni és sokszor az alacsony részeket sem borítja zárt erdőtakaró. A völgyben épült házak lakói a gyenge talajon igyekeznek földművelést folytatni. Mint a hegyvidéken másutt is, az ut gondozottsága feltűnő.

2. Salzburgi-Alpok

A hegyek erdőboritottságát csak ritkán töri át a mészkő fehér színe. Jelentős erdőgazdálkodás mellett a Salzach folyó völgyében földművelés és állattenyésztés a lakosság foglalkozása. Háttérben a Magas Tauern hófödte vonulata látszik.

3. Osztrák-Alpok

Az erősen gyűrt hegységen a mészkővidék vonásai erőteljesebben bontakoznak ki. A hegységet csak gyér növényzet fedi. A völgyben törmelék lejtősödik s rajta folytatódnak a csapadékvíz által kimosott hegyoldali mélyedések. Gazdaságilag nem sokat érő terület.

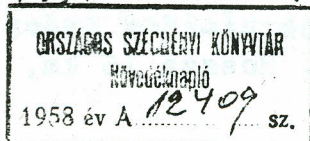
4. Magas Tauern

A Keleti-Alpok egyik legnagyobb hegytömege. Általában egyenletes magasságu csucsk tömege. A hó alól előtűnő éles peremek, csupasz sziklák, a firngyűjtőkől kiinduló gleccserek festői látványt nyújtanak.

5. Grossglockner

A Magas Tauern kristályos övezetének legmagasabb része, Főcsucsa 3708 m magas. Az állandó hó alól csak a hegyes peremek és a meredek lejtők bukkannak ki. Mélyedéseiben megtelepedett hó gleccsereket táplál. Előtérben a Keleti-Alpok legnagyobb jégfolyója a Pasterze gleccser látszik s ez egyben az Alpok utolsó nagy gleccsere kelet felé /9,4 km hosszú/.

6. Eisenerzi-Alpok

Az eurázsiai hegyrendszer legnagyobb európai tagja kelet felé alacsonyodik. Egyik ilyen nem magasra emelkedő része az Alacsony Tauern, ahová az Eisenerzi-Alpok is tartoznak. Itt már hiányzanak az állandó hótakarók s a hajdani eljegesedésnek is kevesebb nyoma mutatkozik. A hegység formái szelidebbek és erdősebbek. A medencében Eisenerz városa épült, mellette az Erzberg "vashegye" magasodik. A valamikor erdős hegy fáit kipusztította a bányászat s ma már csak déli oldalain találunk erdőket.

7. Erzberg

Eisenerz mellett 1534 m magasan emelkedik Erzberg, Ausztria vashegye. A hegy egész tömege bányászatra igen alkalmas sziderit, nagyon finom vasérc. A bányászat a hegyet is egészen elpusztítja. Ma már lépcsős csönkagulához hasonlít. Píramisán 60 emeleten vagy szinten folyik a bányászat s e kb. 17 m magas szintek óriási lépcsőkhöz hasonlítanak. A bányászat főformája a nappali külszínes fejtés, de már nagy méreteket öltött a földalatti munka is. Az egész hegy keresztül-kasul furt terület. Furás közben gyakran akadnak régi, elhagyott, részben római korból származó bányákra. Ércét messzeeső városok /Steyr, Leoben stb./ is feldolgozzák.

8. Karni-Alpok

A déli mészkővonulat szintén gyengén termő terület, ezért elsősorban erdőségeinek fáit hasznosítják. Az erdőgazdálkodás mellett főleg az állattenyésztés a megélhetés lehetséges módja.

9. Dunavölgy

A többször szétágazó Duna a hegyek között ismét összeszűkül. Ilyen a Greini szakasza is. Egyenletes magasságu hegyvidék között ömlik Európa második nagy folyója. A hegyeket erdő fedi, az alacsonyabb lejtőkre, dombokra egészen felhuzódik a földművelés. A folyómenti sík részen településekkel találkozunk.

10. Inn

2000 m magas hegyek között folyik az ország másik nagy folyója, az Inn. Völgye a folyó alsó folyása mentén már szélesül s benne földművelést folytatnak. Partján épült Schwitz városka házai inkább a hegyoldal felé húzódnak. Lakói mezőgazdaságon kívül bányászattal is foglalkoznak.

11. Enns

Szélesebb völgyében szabadon kanyarog a középszakaszjellégű Enns. Levágott kanyarulatai mellett kisebb erdőség alakult ki. A völgyben a földművelés nagyarányú, a hegyek legelőin állattenyésztés folyik. Háttérben a Grimming tömege emelkedik.

12. Wörthi-tó

A hosszán elnyúló Wörthi-tó a Drávától északra futó tektonikus völgyben helyezkedik el. Hossza 16 km, szélessége 12 km. A 85 m

mély tó 439 m t.f. magasságban fekszik. Vize tiszta, nyáron melege s így sok fürdőhely települt mellé. A melegebb éghajlat duzsabb növényzetet fejlesztett ki. Háttérben a Jugoszlávia felé eső Karavankák hófedte vonulata húzódik.

13. Hallstatti-tó

Ausztria bájos fekvésű tavainak egyike a Hallstatti-tó. Mellette a kőkorszak óta állandóan van település. A Salzberg oldalán talált kelta sírok i.e. 700-300 közötti idő művelődésére nyújtanak gazdag anyagot s ezek alapján külön "hallstatti" kort különböztetnek meg. A község házai mint a fecskéfészkek tapadnak a Salzberg oldalához. A hegyből a sóbányászat már 1563 óta folyik.

14. Semmering

Magas fekvése /1396 m/, egészséges klimája miatt Ausztria legszebbalpi üdülő- és gyógyhelye. Itt vezet a Semmering-hágó. Vasutja 900 m-re emelkedik 15 alagutjával és 16 viaduktjával. A gyönyörű vidéken áthaladó vasut 1848-1858 között épült és ez volt a világ első hegyi vasutja.

15. Drótkötélpálya

A közlekedés megkönnyítésére, a felszíni nehézségek miatt, gyakori a drótkötélpálya. A képen látható részlet, része annak a 3 km hosszú, a 3 hatalmas oszlopon nyugvó drótkötélpályának, mely a kis völgyi faluból a Feuerkogelhez vezet.

16. Állattenyésztés

Az állattenyésztés részben a havasi legelőkön nagyarányú. Ameddig csak felhatol a legelő, követik az állatok a nem mindig dus, de állandóan friss és üde füterületet.

17. Földművelés

A földművelés nem jelentős Ausztriában. Szántóföldben szegény az ország, s ezért ahol csak lehet a szántóterület felhatol a hegyek oldalaira is. A művelés azonban elmaradott, a régi idők módjában ökrökkel szántanak.

18. Bécs

A város a szerteágazó Duna magasabb térszínén épült, fontos utvonalak csomópontján. A Duna völgyének ősi útját itt keresztezi az észak-déli irányú utvonal. Évszázadokon át a Habsburg birodalomnak is a fővárosa volt. Régi barokk stílusú palotái mellett új bérházai már a modern építészeti stílust képviselik. A főváros egyben Ausztria egyik legfontosabb ipari városa. Gépgyártása, textil- és bőripara jelentős.

19. Schönbrunn

Az egykori híres császári kastély a XVIII. században épült.

1441 terem és szoba van, valamint színház. 197 ha területű, francia izlésű park veszi körül.

20. Parlament

1873-83 között épült Bécs egyik legszebb épülete a Parlament hellenisztikus stílusban.

21. Rathaus

Bécs másik nevezetes épülete ujjgót stílusban épült 1872-82 között.

22. Linz

Linz a Duna partján a Linzi-medencében épült. Nem olyan régies, mint a délnémet városok, de tiszta és izléses épületekkel rendelkezik. Sok gyára ipari jelleget adott a városnak. Salzkammergut sóját itt rakják hajóra. Temetőjében nyugszik Batsányi János.

23. Steyr

Az Enns folyó két partján épült városban fejlődött ki az ország egyik fontos nagyipari helye az eisenerzi vasbányák anyagának feldolgozására. Az osztrák gépgyártás /autó/ és fegyvergyártás főhelye.

24. Gráz

Gráz a hasonló nevű medencében a Mura folyó mindkét partján épült, ősi szláv település utódaként. Ausztria déli részének legjelentősebb városa széles, rendezett utcákkal, kertes házakkal. Gépgyártása és textilipara fontos és szőlőtermelése is nevezetes. Éghajlata egyesíti észak szigorúságát és dél enyhességét.

25. Innsbruck

Tirol fővárosa s egyuttal gazdasági centruma az Inn folyó mellett épült Innsbruck /Inn hidja/. Nagy utcsomósodási pont, hisz a különféle világtájak irányából jövő utak itt találkoznak. A Brenner hágón átmenő ut is itt halad keresztül. Elővárosával az egész Inn völgyet betölti. Az egyetemmel rendelkező szép modern városból, mely a római időktől lakott hely, gyönyörű kilátás nyílik a Mészkö-Alpok tömegére.

26. Salzburg

A Salzburgi-medence központja a Salzach folyó két partjára települt Salzburg. Nevét az itt nyert sóról kapta. A római időben mint Juvavum már nevezetes hely volt. Mivel a szétágazó folyót néhány szigetszerűen kiemelkedő hegy összeszűkíti egy mederbe, fontos utvonalak futottak a városnál össze. A folyó balpartján van a város régi része, hegyektől körülvett síkságon. A hegyre Hohensalzburg vára épült.

FELSŐOKTATÁSI JEGYZETELLÁTÓ VÁLLALAT BUDAPEST

Felelős vezető: Heitter Imre

8-2319/173/PE

-4-

173